

Datum: 2023-11-28

Ansvarig: Anna Fagerberg, förbättringscoach
Cathrin von Knorring, arbetsterapeut
Axel Petersson, Distriktsläkare
Linda Thorman, fysioterapeut
Maria Andell, enhetschef rehab
Lotta Lilja, verksamhetschef

Verksamhet: Bra Liv Norrahammar Vårdcentral

Förbättringsområde: Uppstart av strukturerat arbete med Rehabiliteringsplan.

Bakgrund

Rehabiliteringsplanen är en överenskommelse mellan patienten och vården om vad patienten själv ansvarar för och vad personalen ansvarar för i patientens rehabilitering. Rehabiliteringsplanen ska innehålla patientens mål med sin rehabilitering, aktiviteter och delmål. Det ska också tydligt framgå vem som ansvarar för vad. Rehabiliteringsplanen är en del av patientkontraktet, vilket i sin tur är en del i Region Jönköpings läns strategi för att möta framtidens behov av hälso- och sjukvård.

Rehabiliteringsplanen upprättas då patientens rehabiliteringsbehov är **mer omfattande** – patienten är orolig, patient eller anhörig har önskan om att en rehabiliteringsplan upprättas eller om flera yrkeskategorier eller vårdnivåer är inblandade i patientens rehabilitering – som ett sätt att samordna rehabiliteringen och möta patientens önskan om **en** sammanhållen plan oavsett vårdgivare och vårdnivå.

När patientens rehabiliteringsbehov är **mindre omfattande** – patienten är inte orolig, patient eller anhörig har ingen önskan om att en rehabiliteringsplan upprättas, flera yrkeskategorier eller vårdnivåer är inte inblandade i patientens rehabilitering – dokumenterar vi istället vad patienten och vården kommit överens om under ”överenskommelse” i journalen.

Under 2022 års förbättringsarbete fokuserade vårdcentralen på att till en början öka kunskapen hos all personal gällande vikten av patientkontrakt/Överenskommelse, och därefter med att förbättra dokumentationen kopplat till detta. Detta för att våra patienter på ett enkelt sätt ska kunna söka fram och läsa information om ansvarsområden och nästa

steg i sin journal vid behov. Detta arbete fortsätter vi att följa även under 2023. I årets förbättringsarbete fortsätter vi att arbeta med Överenskommelsen men nu genom att fördjupa oss i arbetet med den strukturerade rehabiliteringsplanen.

Övergripande mål

Huvudmålet är att vi på Norrahammars vårdcentral ska upprätta 5 rehabiliteringsplaner varje månad med start i april.

Delmål: Under februari och mars månad ska vi upprätta minst 2 rehabiliteringsplaner varje månad.

Vi väljer till en början att fokusera på patienter som är sjukskrivna. Med 5 rehabplaner per månad blir det på ett helt år totalt 60 rehabplaner. På vårdcentralen har vi ca 130 sjukskrivna personer varje månad och att 50% av dessa skulle ha en väl dokumenterad rehabplan anser vi vara ett rimligt mål.

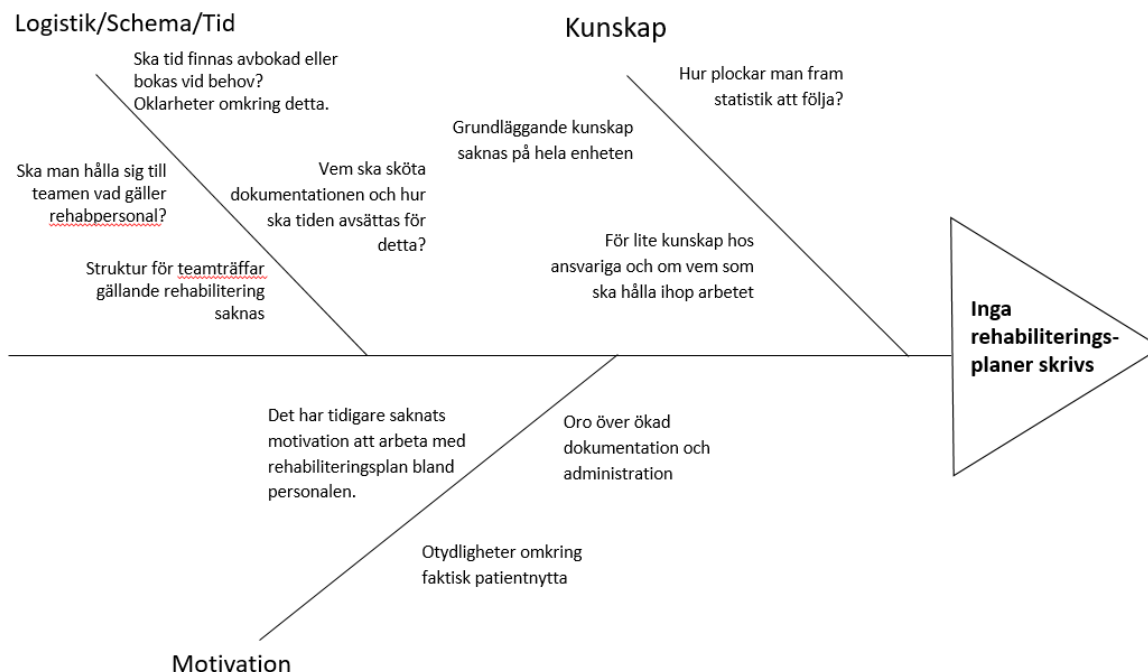
Nuläge

På vårdcentralen ser vi en trend med ständig ökning av antalet sjukskrivna patienter. Inom rehabkoordinering arbetar vi enligt det strukturerade arbetssättet STARS och har fokus på att komma in tidigt i sjukskrivningar för att snabbt kunna arbeta mot arbetsåtergång. Det görs många insatser av läkare, rehabkoordinator, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut och kurator för att stötta patienten tillbaka i arbete men det görs idag ingen strukturerad rehabiliteringsplan.

Vi ser att vi redan idag jobbar med mål, delmål och uppföljningar i det kliniska arbetet med våra patienter. Det finns dock brister gällande hur detta dokumenteras på ett samlat sätt för att det ska bli tydligt för patienten även mellan besöken. Det förekommer inget strukturerat teamarbete i dagsläget. När behov av samarbete uppstår bokas tid på schemalagda konsultationskvartar. Det har tidigare funnits en struktur för PR-team bedömningar där alla hade avsatta tider i sina kalendrar men detta finns enbart kvar i ett fåtal tidböcker i dagsläget. För att få en bättre bild av nuläget görs ett fiskbensdiagram. Se detta nedan.

Fiskben - Ishikawadiagram

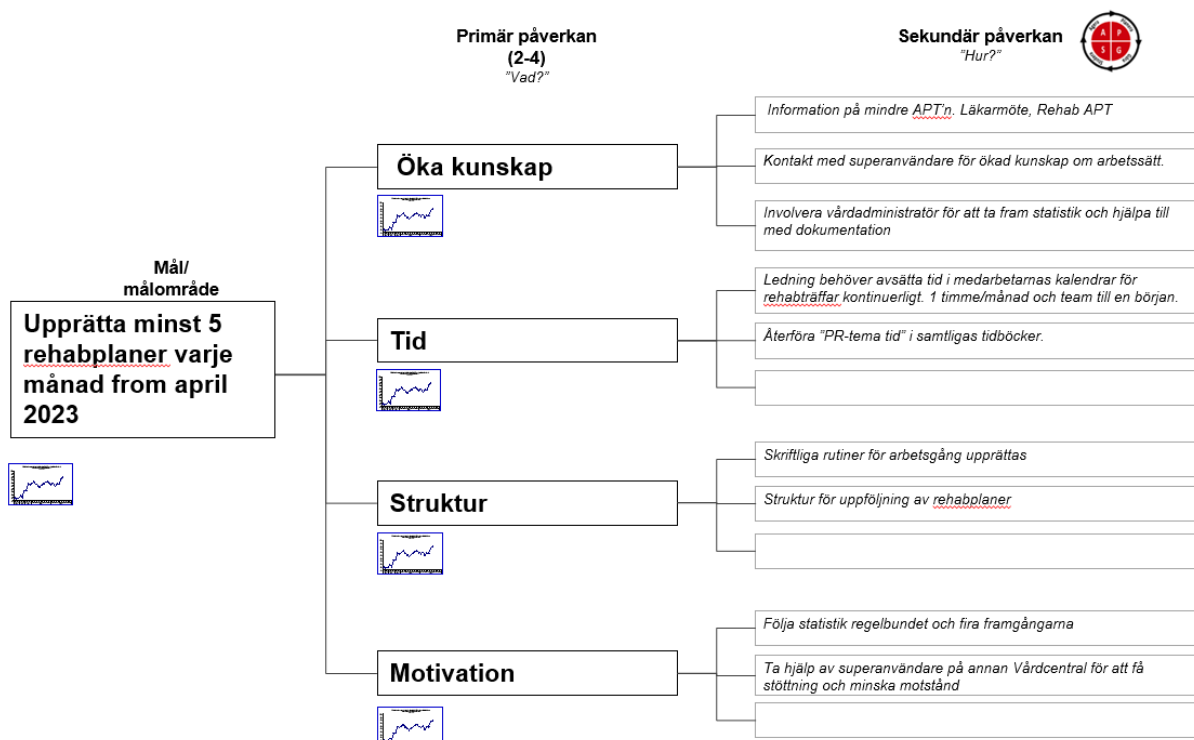

Analys av nuläget

Arbetet med rehabiliteringsplan enligt den nya strukturen med dokumentation i Cosmic är relativt nytt. På grund av de senaste årens fokus på Coronapandemin och bland annat vaccinationsflöde och de ständiga förändringar som vi tvingats att förhålla oss till har det inte funnits tid eller möjlighet att fokusera på den här typen av arbete. Nu när den här perioden förhoppningsvis ligger bakom oss finns ny energi att lägga på det här nya arbetssättet.

Som tidigare nämnts finns det redan nu ett tänk omkring rehabiliteringsplan med målsättningar och struktur för att nå dessa mål. I dagsläget skrivs detta dock inte ner i någon skriftlig plan som är tillgänglig för patienten i pappersform eller journal. Det är inte heller helt tydligt att målen är patientens och inte professionernas. Redan innan årets förbättringsarbete planerades fanns tankar på att komma igång med arbete med rehabiliteringsplan på ett strukturerat sätt.

I påverkansdiagrammet nedan har analys gjorts för att komma på olika idéer att gå vidare med initialt i syfte att nå målet att upprätta 5 rehabiliteringsplaner i månaden.

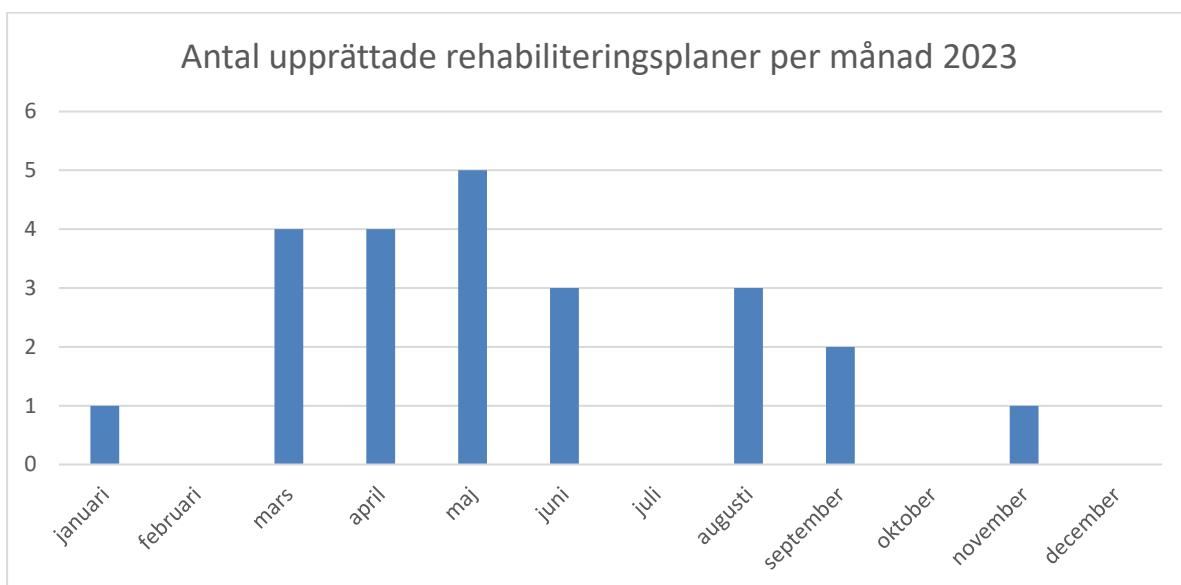
Lista prioriterade förändringar som ska testas

Förändring att testa/genomföra	Tidsplan	Ansvarig	Klart?
Information om rehabiliteringsplan på mindre APT	Januari/Februari	Maria/Anna -Rehab Axel- läkare	Ja/Ja
Kontakt med superanvändare	Februari	Anna	Ja
Involvera vårdadministratör	Februari	Maria	Ja
Införa "PR-teamtid" onsdag kl 8-9 för alla	Februari/mars	Maria/Lotta	Ja
Skriva ner skriftliga rutiner/process för	Februari/Mars	Anna	Ja

Vårdcentralens arbete med rehabiliteringsplan			
Upprätta mätavla för att följa statistik i Medrave	Februari/mars	Helene? Anna	ja
Utbildning om Rehabiliteringsplan i LOK	Våren	Alla i förbättringsteam?	

Analys och resultat av de testade förändringarna kopplat till det övergripande målet

Under 2023 januari-november har det upprättats totalt 22 stycken rehabiliteringsplaner på Norrahammars Vårdcentral. Målet var att upprätta 60 planer då detta skulle innebära att ca 50% av de sjukskrivna patienterna skulle ha en rehabiliteringsplan. Då detta mål sattes upp hade vårdcentralen ca 130 sjukskrivna patienter. Detta antal har under 2023 legat något lägre. Målet att skriva 5 rehabiliteringsplaner per månad har uppnåtts under 1 månad och snittet har varit 2,5 per månad. I skrivande stund är det aktuellt att upprätta ytterligare ca 7 rehabiliteringsplaner.

Kontakt med superanvändare på annan vårdcentral

I syfte att få hjälp i uppstart av arbetet med rehabiliteringsplaner kontaktades superanvändare inom Bra Liv. De råd som då gavs handlade delvis om hur man kan tänka angående mängden delmål som sätts upp vid första upprättandet. Superanvändare

rekommenderade att det endast upprättas två till tre delmål till att börja med för att planen ska hållas överskådlig. Man kan därefter upprätta nya när de första målen uppnås. Superanvändare rekommenderade även att rehabiliteringsplanen upprättades i separat journalanteckning för att den ska kunna tas över av annan teammedlem vid behov. De lärdomar som delgavs togs med in i den skriftliga rutinen.

Information om rehabiliteringsplan på enheternas APT

Uppgiften genomfördes under februari månad på Läkarmöte och på APT i rehabenheten. Detta för att skapa samsyn och att samtliga involverade personer ska få en grundläggande kunskap om Rehabiliteringsplan och syftet med denna. På APT för rehabenheten tittade man på informationsfilm ifrån intranätet.

Införande av ”PR-team tid”

Målet har varit att alla i rehabenheten och i läkargruppen ska ha avsatt tid på onsdagar 8-9 för att det ska vara möjligt att boka in tider för teamsittningar. Denna tid kan användas till andra bokningar om den inte är tagen en vecka innan. Det schematekniska momentet har historiskt sett visats sig vara det svåraste när det gäller att planera in tid för teamsamarbete och så har det varit även nu. På grund av olika arbetstider med lediga dagar, utlagda mottagningar och diverse andra svårplanerade uppdrag har det blivit så att ungefär 8 av 12 läkare har avsatt tid i sina tidböcker. Detta kan se olika ut olika veckor.

I rehabenheten har 7 av 9 avsatt den utvalda tiden i tidböckerna.

Under årets gång har det visat sig att svårigheterna att få ihop tid för samtliga i teamet att sitta ner tillsammans har varit en av de största utmaningarna i upprättandet av rehabiliteringsplaner. När någon person uppmärksammar behovet har det inte varit ovanligt att det tar ca 3 veckor innan en gemensam tid kan hittas. Detta anses ha påverkat antalet upprättade rehabiliteringsplaner till viss del.

Vid flera tillfällen har rehabkoordinator bokat in teamsittningar på andra tider än den som finns avsatt i tidböckerna men det är ett mycket tidskrävande arbetsmoment.

Upprättande av skriftlig rutin för arbete med Rehabiliteringsplan

Arbetet med att göra en skriftlig rutinbeskrivning blev klart i Maj 2023 och finns som bilaga 1 i denna rapport. Tanken är att den skriftliga rutinen ska utvärderas vid årsskiftet och troligen kommer den förändras till viss del beroende på de lärdomar som vi tagit med oss under året.

Upprätta mätavla för att följa statistik i Medrave

Mätavla upprättades i Januari och har därefter fyllts i av involverad vårdadministratör. Genom att plocka ut följande KVÅ koder har statistiken kunnat följas.

AW020 Upprättande av rehabiliteringsplan

XS010 Medverkan i teambesök och gruppteambesök

GC001 Koordineringsinsatser för att främja återgång eller inträde i arbetslivet

I Medrave har man även plockat ut listor med patienter där dessa koder finns registrerade för att kontrollera vilka patienter som fått en rehabplan upprättad och på så sätt få rutin på uppföljning och även avslutning av rehabplan när detta är aktuellt. Detta är ytterligare en del som under arbetets gång visat sig vara utmanande. Framåt kommer ytterligare fokus ligga på uppföljning och utvärdering för att bibehålla kontinuitet och struktur.

Utbildning om Rehabiliteringsplan i LOK

Detta har inte varit ett prioriterat område under året och eftersom beslutet på Vårdcentralen har varit att rehabkoordinatorerna är de som håller ihop arbetet med rehabiliteringsplan har inte övriga gått utbildning i dagsläget. Fokus har legat på att komma igång med arbetssättet och lärandet har skett successivt.

Andra effekter som framkommit

Som tidigare nämnts har man på vårdcentralen arbetat relativt strukturerat med delmål och mål samt utvärdering av arbetet men i och med arbetet med rehabiliteringsplaner har detta tydliggjorts. Att genomföra teamträffar där samtliga professioner deltar, även om inte samtliga därefter blir involverade har gett en bredare bild av patientens problematik och vad vi kan hjälpa hen med för att komma vidare. Vi upplever att det har varit tidsbesparande att samla hela teamet (i dagsläget utan patienten närvarande) vid samma tillfälle istället för att träffas två och två vid olika tidpunkter. Det har även blivit tydligt vad varje profession kan bidra med i olika patientfall.

Att träffas flera professioner bidrar även till vardaglig kompetensutveckling och man har möjlighet att lära av varandra.

Summering

Årets förbättringsarbete har fokuserats på att utveckla arbetet med Överenskommelse med fokus på att våra patienter ska känna sin välinformerade, delaktiga och ha kunskap om nästa steg i sin behandling. Vi har valt att i år fördjupa arbetet genom att fokusera på arbetet med Rehabiliteringsplan då vi ser att många av våra patienter har ett behov av ökad tydlighet och samsyn gällande diagnostisering, målformulering och planering av åtgärder samt utvärdering av behandlingseffekt.

Vi började från ett läge där inga rehabiliteringsplaner skrevs och det fanns egentligen ingen kunskap om hur detta skulle gå till. Vi såg dock behovet hos våra patienter och bestämde oss för att komma igång. Rehabkoordinatorerna blev ansvariga för att samordna teamträffar och upprätta rehabiliteringsplanen i Cosmic. Det slutliga målet är att ha med patienten på teamträffen men då vi till en början kände en viss osäkerhet på strukturen omkring rehabiliteringsplan valde vi att till en början enbart träffas med professionerna. Återkoppling har därefter skett till patienten av utvald person i teamet. Oftast har patienten även bidragit med målsättning innan teamet träffats.

Till andra vårdcentraler som vill komma igång med rehabiliteringsplaner är rådet att våga testa och komma igång, kanske genom att fokusera på en mindre patientgrupp till en början för att sedan vidga arbetet. Det är ett mycket givande arbetssätt som gynnar såväl patienten som personalen genom förbättrat samarbete och ökad samsyn.

Hur går vi vidare?

Under året har fokus legat mycket på verksamhetens struktur och vilka rutiner vi ska ha omkring bokning och utförande. Det finns ytterligare behov av att strukturera upp uppföljning och avslut av rehabiliteringsplanen vilket vi kommer jobba vidare med även när detta förbättringsarbete är avslutat.

Vi ser även behov av att ytterligare förtydliga patientens roll i teamet och vad rehabiliteringsplanen innebär. Vi vill stärka patientens känsla av att detta är individens eget dokument som hen har ansvar för tillsammans med resten av teamet. För att ytterligare ta in Esthers perspektiv pågår just nu en utvärdering inom ramen för "Esthercoach utbildningen" som två medarbetare på vårdcentralen just nu går. Man har där skickat ut enkäter till de patienter som har varit med och upprättat en rehabiliteringsplan för att på så sätt få in mer information om vad vi behöver utveckla ytterligare i framtiden. Sammanställningen av denna utvärdering ligger en bit fram i tiden och kommer inte bli klar innan detta förbättringsarbete ska vara avslutat.

Bilaga 1

Rutinbeskrivning upprättande av Rehabiliteringsplan

En del av systematiskt förbättringsarbete 2023

Författare: Anna Fagerberg

Verksamhetsområde

Bra Liv

Arbetsplats/enhet

Bra Liv Norrahammar Vårdcentral

Sammanfattning

Som en del i vårdcentralens systematiska förbättringsarbete 2023 skrivs denna rutinbeskrivning för att samtliga involverade ska få kännedom om hur, när och var man upprättar en individuell rehabiliteringsplan.

1. Bakgrund

Rehabiliteringsplanen är en överenskommelse mellan patienten och vården om vad patienten själv ansvarar för och vad personalen ansvarar för i patientens rehabilitering. Rehabiliteringsplanen ska innehålla patientens mål med sin rehabilitering, aktiviteter och delmål. Det ska också tydligt framgå vem som ansvarar för vad. Rehabiliteringsplanen är en del av patientkontraktet, vilket i sin tur är en del i Region Jönköpings läns strategi för att möta framtidens behov av hälso- och sjukvård.

Rehabiliteringsplanen upprättas då patientens rehabiliteringsbehov är **mer omfattande** – patienten är orolig, patient eller anhörig har önskan om att en rehabiliteringsplan upprättas eller om flera yrkeskategorier eller vårdnivåer är inblandade i patientens rehabilitering – som ett sätt att samordna rehabiliteringen och möta patientens önskan om **en** sammanhållen plan oavsett vårdgivare och vårdnivå.

När patientens rehabiliteringsbehov är **mindre omfattande** – patienten är inte orolig, patient eller anhörig har ingen önskan om att en rehabiliteringsplan upprättas, flera yrkeskategorier eller vårdnivåer är inte inblandade i patientens rehabilitering – dokumenterar vi istället vad patienten och vården kommit överens om under ”överenskommelse” i journalen.

2. Syfte och mål

Syftet med att upprätta individuella rehabiliteringsplaner i team är att samtliga deltagare i teamet ska få en samsyn omkring patientens nuvarande situation och vilken målbild som patienten önskar arbeta emot. Syftet är också att tillsammans i teamet arbeta fram delmål som kommer hjälpa patienten att nå sitt huvudmål samt vilka åtgärder som är lämpliga att använda. I begreppet team beräknas även patienten ingå.

3. Metod

I dagsläget ligger fokus på att komma igång med ett nytt arbetssätt och därför har man på vårdcentralen valt att göra ett systematiskt förbättringsarbete. I detta förbättringsarbete ligger fokus på att upprätta rehabiliteringsplan tillsammans med patienter som har pågående sjukskrivning.

Huvudansvariga för att samordna arbetet med upprättandet av rehabiliteringsplaner är i dagsläget vårdcentralens rehabkoordinatorer. Det finns redan upparbetade rutiner för att systematiskt gå igenom vårdcentralens samtliga sjukskrivna enligt arbetssättet STARS.

3.1 Uppmärksamma behov av rehabiliteringsplan

Vid dessa genomgångar kan rehabkoordinatorerna uppmärksamma patienter som faller in i ovanstående kriterier för upprättande av rehabiliteringsplan. Även andra professioner kan uppmärksamma behov av rehabiliteringsplan och kontaktar då rehabkoordinator via messenger.

3.2 Boka tid för team

Därefter söker rehabkoordinator fram en tid i berörda teammedlemmars (exklusive involverad patient) tidböcker. Teammedlemmar är vanligtvis Läkare, Sjukgymnast/Fysioterapeut, Arbetsterapeut, Rehabkoordinator och/eller Kurator/KBT-terapeut. Även sjuksköterska kan vara aktuell i vissa situationer. För att få kvalitetsersättning för upprättad rehabiliteringsplan finns krav på deltagande av Läkare samt två ytterligare professioner. I majoriteten av tidböcker finns avsatt tid för rehabteam onsdagar kl 8.00-9.00. Om denna tid ej finns tillgänglig kan annan tid bokas.

3.3 Teammöte

När teamet träffas gör man det utan att patienten medverkar i dagsläget. I framtiden är det önskvärt att även inkludera patienten i det första mötet. Rehabkoordinator startar upp ny Rehabiliteringsplan i egen anteckning. Genomgång av rubriker och ifyllnad sker. Vanligtvis har någon teammedlem pratat med patienten om önskat huvudmål och eventuellt även delmål. Om inte lämnas detta tomt, alternativt med förslag till delmål. Det görs en åtgärdsplan och plan för när uppföljning av målen ska ske.

3.4 Återkoppling till patient

På team-mötet överenskommer man vilken teammedlem som återkopplar och går igenom rehabiliteringsplanen med patienten. Då går man även igenom huvudmål och delmål noggrant för att säkerställa att dessa är patientens egna. Det är av största vikt att patienten är insatt i alla delar av rehabiliteringsplanen och känner att det är individens egen plan. Vid behov skrivs planen ut till patienten. Patienten informeras även om att planen finns att läsa på 1177.se

3.5 Uppföljning

Uppföljningen görs efter individens behov och ska finnas dokumenterad i rehabiliteringsplanen. Vid uppföljning utvärderas redan satta delmål och nya kan vid behov sättas upp.

4. KVÅ-koder

AW020 Upprättande av rehabiliteringsplan

XS010 Medverkan i teambesök och gruppteambesök

GC001 Koordineringsinsatser för att främja återgång eller inträde i arbetslivet